

เปลี่ยนมุมมอง ชีวิตเปลี่ยน

สร้างแรงบันดาลใจ สร้างฝันให้เป็นจริง

คำนำสำนักพิมพ์

ทุกคนล้วนต้องการเปลี่ยนชีวิตตนเองให้ดีกว่าเดิม
หลายคนฝันได้วันละหลายเวลา ฝันได้หลากหลายเรื่องราว แต่
ความฝันนั้น ผ่านมาแล้วก็ผ่านไปไม่จริงยั่งยืน มีน้อยคนนัก
ฝันที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเอง และยิ่งน้อยคนที่สามารถ
เปลี่ยนแปลงตัวเองได้อย่างจริงจัง

สาเหตุสำคัญที่ไม่อาจเปลี่ยนแปลงตัวเองได้ เพราะ
ยังติดอยู่กับความคิดเดิมๆ ยืนอยู่ที่เดิม มองวัตถุรอบข้าง
สิ่งแวดล้อมรอบกายในมุมมองเดิมๆ ลองเดินไปรอบๆ หา

มุมมองใหม่ หามุมคิดใหม่ ลองมองไปลึกๆ ค้นหาภายใน
สร้างความคิดใหม่ๆ บางครั้งเราอาจไม่ต้องคิดหาทาง
เปลี่ยนแปลงโลกและผู้อื่น แค่เปลี่ยนมุมมองตัวเอง ชีวิต
อาจพลิกผันไป

beBRIGHT

Have a brighter day !

[เปลี่ยนมุมมองชีวิตเปลี่ยน]

เราฝันอย่างไร ชีวิตก็โน้มเอียง
ไปตามความฝันของเรา

ความฝัน

มุกมิด :

“จงเล่าความฝันของใครๆ ให้ฉันฟัง
แล้วฉันจะเปิดเผยชีวิตของบุคคลนั้นให้ท่านทราบ”

1

คำของ ศาสตราจารย์กัมมันต์ ฟรอยด์
นักจิตวิทยาสมัยใหม่ที่มีชื่อก้องโลก

9

คำอธิบาย

ท่านเคยคิดบ้างหรือเปล่าว่า ความเป็นอยู่ของเราส่วนใหญ่เป็นไปตามความฝันของเราเอง กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เราฝันอย่างไร ชีวิตของเราก็โน้มเอียงไปตามความฝันของเรานั้นๆ ความฝันนั้นมีหลายอย่าง เราพึงพิจารณาความฝันนี้ตามแนวของวิชาจิตวิทยา นักจิตวิทยาแบ่งความฝันออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 3 ประเภท แต่ละประเภทมีความสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนเราทั้งนั้น ความฝันทั้ง 3 ประเภท ได้แก่

1. ผืนกลางคืนหรือผืนเวลาหลับ
2. ผืนกลางวัน
3. ผืนทางสร้างสรรค์

บุคคลผู้ให้ความกระจ่างในเรื่องความฝันของมนุษย์เป็นคนแรกคือ ศาสตราจารย์ซิกมันด์ ฟรอยด์ ท่านผู้นี้เป็นผู้เริ่มคิดแปลความฝันออกมาว่าความจริงนั้นเป็นอย่างไร ก่อนหน้านี้นักวิทยาศาสตร์จะได้ทำการสืบสวนและค้นคว้าปรากฏการณ์ของความฝันนั้น คนโดยมากมักคิดว่าความฝันเป็นเรื่องลึกลับ เป็นเรื่องที่ไม่มีความสัมพันธ์กับจิตใจเลย ทั้งยังเป็นเรื่องเหลวไหลปราศจากคุณค่าและความสำคัญ บางพวกก็เชื่ออย่างมกมาย ความฝันของคนเราอาจแปลเป็นความจริงได้เสมอ ส่วนพวกนักปรัชญาก็เชื่อว่า ความฝันนั้นเกิดจากความว้าวุ่นของจิตใจขณะที่นอนหลับ ดังนั้น จึงไม่มีความเกี่ยวข้องกับความจริงและปราศจากความหมายใดๆ ทั้งสิ้น ส่วนการฝันกลางวันก็เป็นผลจากความคิดที่ปราศจากระเบียบ และไม่มีความเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงใดๆ เช่นกัน

แต่ในวงการจิตวิทยาไม่เห็นด้วยกับความเห็นดังกล่าวเลย เนื่องจากโน้มเอียงไปในทางที่ว่า ความฝันนั้นต้องมีอะไรอย่างหนึ่งเป็นสาเหตุ หรืออีกนัยหนึ่งคือ ผืนอะไรก็ตามต้องมีสาเหตุของเรื่องนั้นๆ เกี่ยวกันอยู่ด้วย ความฝันประเภทแรกที่พึงพิจารณาคือ ความฝันที่เกิดขึ้นในเวลาตอนหลับ ทางจิตวิทยาค้นพบว่า ความฝันชนิดนี้เป็นความฝันที่มีความหมาย มีสาเหตุจากจิตไร้สำนึก เป็นเหมือนดังพลังที่ถูกกดไว้ในเวลาตื่น

แล้วถูกปลดปล่อยออกมาในเวลาหลับ หรือความปรารถนาที่ถูกกดไว้ โดยความสำนึกรู้เหตุผลอย่างในเวลาตื่นได้ผุดขึ้นอีกครั้งในเวลาหลับแต่เป็นไปในอีกรูปหนึ่งไม่ใช่รูปเดิมโดยตรง โดยนัยนี้ ความฝันจึงถูกถ่ายทอดออกมาซึ่งจิตไร้สำนึก และถือว่าเป็นเครื่องช่วยอย่างหนึ่งในอันที่จะทำให้เราเข้าใจความคิดอ่านที่สะสมอยู่ และความปรารถนาอันแท้จริงของเราแฝงอยู่โดยที่เราไม่รู้ตัว

นักจิตวิทยาประเภทนี้จะกล่าวกันว่า “จงเล่าความฝันของใครๆ ให้ฉันฟัง แล้วฉันจะเปิดเผยชีวิตของบุคคลนั้นให้ท่านทราบ” และเขาจะถือว่าความฝันเป็นเครื่องเผยให้เห็นปมของจิตใจที่ประกอบเป็นบุคลิกลักษณะของบุคคลนั้นๆ นอกจากนี้ยังถือว่าความฝันเป็นเครื่องมือชนิดใหม่ที่สามารถช่วยรักษาโรคประสาท และเป็นเครื่องมือทดสอบจิตใจของบุคคลว่าเขาจะมีความสามารถเหมาะสมกับอาชีพใดบ้าง กล่าวโดยสรุปคือ ความฝันทำให้เรารู้จักตัวของเราดีขึ้น

ความฝันประเภทที่ 2 ซึ่งภาษাজิตวิทยาเรียกว่า “ฝันกลางวัน” (Day Dream) หรือที่เรียกกันทั่วๆ ไปว่า “หลับใน” นั้น ก็เป็นความฝันที่มีความจริงผสมครึ่งๆ กลางๆ นอกนั้นล้วนเป็นจินตนาการหรือความนึกคิดลมๆ แล้งๆ ทั้งสิ้น

นักจิตวิทยาหรือคนส่วนมากก็ดี มักจะประณามการหลับในว่าเป็นสิ่งไร้สาระ เสียกำลังสมอง เสียพลังประสิทธิภาพไปโดยเปล่าประโยชน์ หากนำไปใช้คิดในทางที่เป็นจริงแล้วจะเกิดประโยชน์มากมาย แต่ถ้าเรา

จะพิจารณาดูให้ได้แล้ว เราจะเห็นว่าคนที่ชอบคิดเพื่องุ่นงาหรือลยดูลยเหมือนกับคนตื่น แต่แท้ที่จริงจิตใจของเขาเลื่อนลยไปในที่ต่างๆ ใครจะพูดจะทำอะไรก็ไม่ได้ยิน ตามองไม่เห็น เขาจึงเรียกว่าหลับใน ส่วนมากมักจะเป็นผู้ที่ได้รับความคับแค้นใจ ความไม่สมปรารถนา และความกดดันต่างๆ ในชีวิตจริง เขาจึงหนีจากการต่อสู้ชีวิตจริงนั้นไปนั่งคิดนั่งฝันตามอารมณ์ปรารถนาของตน กล่าวอีกนัยหนึ่ง การฝันเพื่อของคนประเภทนี้ก็เป็นเสมือนโอสถนนานหนึ่งที่รักษาบาดแผลที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงของเขาเท่านั้นเอง

ตัวอย่างเช่น คนหนุ่มที่ยากจนใฝ่ฝันรักหญิงที่มีฐานะดีกว่าเขา เขาก็จะนั่งเหม่อตาลอยคิดไปว่า เขาถูกล็อตเตอรี่เป็นเศรษฐีโดยฉับพลันแล้วก็มาหาหญิงผู้นั้น หรือถ้าชายคนนั้นเป็นนักศึกษา เขาจะฝันไปว่า เขาสำเร็จปริญญาได้ไปศึกษาต่อต่างประเทศ กลับมาทำงานได้เงินมากมาย จึงกลับมาสู่ขอหญิงผู้นั้น ได้แต่งงานกันสมความมุ่งหมาย หรือถ้าชายผู้นั้นมีจิตใจเป็นนักผจญภัยเขาก็จะคิดว่า หญิงคนนั้นเดินทางไปตามถนนถูกคนชิงทรัพย์ยอก บังเอิญเขาอยู่ ณ ที่นั้น จึงวิ่งไล่กวดคนร้ายแล้วล็อกคอผู้ร้ายจนนอนเหยียดแล้วแย่งเอาทรัพย์ยอกมาคืนให้หญิงผู้นั้นได้ เขาจึงได้รับการยกย่องจากเธอให้เป็นวีรบุรุษและเกิดความพอใจเขา เป็นต้น เราจึงเห็นความฝันประเภทนี้เป็นจริง เป็นความฝันที่ปนกันอยู่ครึ่งๆ กลางๆ และเป็นยาสมานแผลหัวใจอย่างหนึ่งของผู้เพื่อฝัน

ด้วยเหตุนี้ นักจิตวิทยาจึงเห็นว่า การเพื่อฝันแบบนี้เป็นเสมือนหนึ่ง

การกระทำของนักรบที่ถอยจากสมรภูมิเสียชั่วคราวเพื่อส่งเสริมพลังใหม่ ทำให้จิตใจสดชื่น เข้มแข็ง พร้อมทั้งจะเข้าสู่สมรภูมิต่อไป การพักผ่อนแบบหลับในจึงมีคุณค่าที่ว่า ได้ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของจิตใจเสียชั่วคราว ช่วยเบิกทางหนทางไปสู่ความสำนึกในตัวเอง ปลุกฝังความเห็นอกเห็นใจ และทำให้มีจิตใจกว้างขวางยิ่งขึ้น แต่ความฝันประเภทนี้จะเป็นอันตรายก็ต่อเมื่อ บุคคลผู้นั้นถือเอาความพักผ่อนเป็นการถอยหนีจากการต่อสู้ในชีวิตจริง และถือเอาความพักผ่อนเป็นความจริงในชีวิต โดยไม่นำความพักผ่อนนั้นมาดัดแปลงให้เป็นความจริงในชีวิตขึ้นเลย

[ความฉลาดไม่ได้เกิดขึ้นด้วยตัวของมันเอง
แต่เป็นเพียงผลพลอยได้จากสิ่งอื่น]

ความสุข

มุขคิด :

“ความสุขเป็นผลพลอยได้จากการทำงาน
เท่านั้น เราไม่อาจสร้างความสุขขึ้นด้วยลำพังตัว
ของมันเอง ไม่มีความสุขใดในโลกที่มีสภาพอยู่ในที่
ที่เราจะปลิดเอามาเป็นของเราได้โดยลำพัง”

2

คำของ “ไชยวัฒน์”
นักเขียนแนวจิตวิทยาประยุกต์ของไทย

15

คำอธิบาย

ทุกคนที่ทำงานการต่างๆ อยู่ในทุกวันนี้ ต่างมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะแสวงหาความสุขด้วยกันทั้งนั้น แต่เราก็คงพบคนอื่นอีกเป็นจำนวนมากมายกกล่าวว่า “ทำงานเหนื่อยแทบล้มประดาตายจะหาความสุขสักนิดก็ไม่ได้” หรือ “ฉันต้องทำงานมาตลอดชีวิตโดยปราศจากความสุข” เหล่านี้เป็นต้น

คนส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจผิดอย่างหนึ่งว่า ความผาสุกนั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยตัวของมันเอง เราอาจได้รับความผาสุกมาเหมือนเราปลิดส้มโอมาจากต้นเป็นผลๆ หรือซื้อผ้าจากตู้ขายเป็นชิ้นๆ ฉะนั้น แต่ความจริงแล้ว ความผาสุกหาได้มาสู่เราโดยตรงดังว่านั้นไม่ ความผาสุกไม่ได้เกิดขึ้นด้วยตัวของมันเอง ความผาสุกเป็นเพียงผลพลอยได้จากสิ่งอื่นเท่านั้น นั่นคือ เป็นภาวะของจิตใจซึ่งเกิดจากการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง

เราคงจะเคยเห็นคนเป็นจำนวนมากที่ทำการงานอยู่นั้น มีราศี ผุดผ่องปรากฏอยู่บนใบหน้า มีร่างกายแข็งแรง มีความกระฉับกระเฉง ว่องไว ทั้งๆ ที่อายุมากแล้ว แต่ครั้นเมื่อเขาต้องพ้นจากหน้าที่การงานไปนอนกินบำเหน็จบำนาญอยู่กับบ้านโดยไม่ต้องทำงานต่อไป แทนที่เขาจะมีความผาสุกอย่างที่ใครๆ คิดกัน เขากลับแก่ลงอย่างรวดเร็ว หน้าตาหมดสง่าราศี ร่างกายซึ่งเคยยืดตรงและกระฉับกระเฉงก็ดูค่อมค้อมลงไป เนื้อหนังเหี่ยวยุ่น

ในทางตรงกันข้าม ถ้าหากบุคคลดังกล่าวต้องพ้นจากงานประจำของตนไป แทนที่เขาจะอยู่เฉยๆ เพื่อรับความผาสุกแต่เขากลับทำงานต่างๆ เป็นงานอดิเรก เช่น เลี้ยงสัตว์ ทำสวนครัว ทำการติดต่อค้าขาย หรือควบคุมการค้าของตนตามกำลังที่จะทำได้ เราจะเห็นคนประเภทนี้ไม่แก่เร็วเหมือนคนประเภทแรก ข้าพเจ้าเองค้นพบคนทั้ง 2 ประเภทมาแล้วจำนวนมาก บางคนอายุ 80 ปีแล้ว แต่ยังคงมีความว่องไว กระฉับกระเฉง

สีหน้าสดชื่น มีเลือดฝาดเหมือนกับคนอายุ 50 เศษๆ เท่านั้น

ด้วยเหตุดังกล่าวมานี้ เราจึงเห็นได้ชัดว่า “ความผาสุกเป็นเพียงผลพลอยได้เท่านั้น” และถ้าจะถามว่า “เป็นผลพลอยได้จากอะไร?” ข้าพเจ้าก็จะตอบว่า “เป็นผลพลอยได้จากการทำงาน” นั่นเอง

ตัวอย่างเช่น ช่างเขียนมีความผาสุกจากการเขียนภาพ นักดนตรีมีความผาสุกจากการแต่งเพลง ชาวสวนมีความผาสุกจากการเพาะปลูกผลไม้ นักประพันธ์มีความผาสุกกับการประพันธ์เรื่อง งานของคนเหล่านี้แต่ละคนมิใช่เป็นงานเบาๆ แต่เป็นงานที่หนักมากและหนักสมองยิ่งกว่าคนที่นั่งอยู่เฉยๆ โดยไม่ทำอะไรเลย เราจึงเห็นได้ว่า ความผาสุกนั้นไม่ได้หามาด้วยการแสวงหาโดยตรง แต่เป็นผลที่พลอยได้จากการทำงานแท้ๆ

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวทำให้เราได้กฎข้อหนึ่งแห่งการแสวงหาความผาสุกว่า ถ้าหากท่านต้องการความผาสุก ก็จงอย่านึกถึงความผาสุกโดยตรง จงลืมมันเสีย แต่จงส่งความสนใจของท่านลงไปในงานที่ท่านอยู่เป็นประจำวัน จงสนใจที่จะทำงานนั้นๆ ให้ดีขึ้น คิดหาทางที่จะทำให้การงานของท่านก้าวหน้าต่อไป แม้จะเป็นเพียงแค่งานอดิเรก เช่น การเลี้ยงนกหรือเล็มต้นไม้ก็ตาม จงปล่อยให้จิตใจของท่านเพลิดเพลินอยู่กับงานนั้นๆ แล้วความผาสุกจะเกิดขึ้นแก่ท่าน เกินความคาดหวังที่ท่านคิดไว้ว่าจะได้รับหลายเท่าทีเดียว

การปรับปรุงทัศนคติของเราต่อกิจกรรมหรือสิ่งแวดล้อมประจำวันก็มีความสำคัญไม่น้อย คนเราโดยมากมักจะมองเห็นสิ่งแวดล้อมรอบตัว

เองในลักษณะน่าเกลียดน่ากลัวและน่าโศกเศร้าไปเสียทั้งนั้น ข้าพเจ้ากลัว กลัวว่า โดยมากคนเรายังแก้ตัวลงเท่าไร ก็มักจะมองเห็นสิ่งแวดล้อมใน ลักษณะน่าเกลียดน่ากลัวและน่าโศกเศร้าลงเท่านั้น อันนี้เป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ทำให้เราโดยมากมักจะอายุสั้นไม่ยืนยาวออกไปเท่าที่ควรจะเป็น ความ น่าเกลียดน่าชังและความมืดมนหม่นหมองเป็นเครื่องบั่นทอนสุขภาพของ เราทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ แต่ในทางตรงกันข้าม หากเราจะเปิดตา หู และจิตใจของเรากับสิ่งดีงามน่าชื่นอกชื่นใจแล้ว เราจะต้องได้พบทางเดิน ไปสู่ความผาสุกอย่างไม่ต้องสงสัย ถึงแม้ว่าสิ่งแวดล้อมเราโดยแท้จริงนั้น จะมีสภาพน่าเกลียดน่ากลัว ไม่น่าชื่นชมยินดีสักเพียงใดก็ตาม จิตรกร ผู้หนึ่งมีบ้านเรือนอยู่ในละแวกที่สกปรกและโสโครกที่สุดของพระนคร คิด แล้วก็เห็นว่าจะมีทิวทัศน์ตรงไหนที่จะงดงามพอจะใช้หยิบยกมาเป็น ภาพที่ตรึงใจผู้ชมได้ แต่ทว่าเขาได้ปรับจิตใจของเขาให้มองเห็นความงาม ของสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เขาจึงไม่เว้นที่จะแสวงหามุมใดมุมหนึ่งของ ทิวทัศน์มาระบายลงบนผืนผ้าใบจนเป็นภาพที่งดงามและเป็นที่พอใจของ ผู้ที่ได้มาเห็นจนได้

ข้อแนะนำอีกประการหนึ่งก็คือ จงทำตนให้กว้างขวางพร้อมที่จะ ช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ ข้อนี้ข้าพเจ้าเองก็ได้เห็นจริงมาแล้ว ข้าพเจ้าได้พบ ผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านที่มีอายุมากใช้เวลาของท่านในการช่วยเหลือผู้อื่น เช่น ช่วยในการสอน ช่วยในการให้คำแนะนำ บางท่านถึงกับใช้ความ อุตสาหะพากเพียรเป็นอย่างมาก ช่วยแก้ไขข้อผิดพลาดในตำรับตำราและ

ข้อเขียนต่างๆ ที่ผู้อื่นเขียนไว้เพียงเพื่อที่จะได้รับถ้อยคำว่า “ขอบพระคุณ เป็นอย่างยิ่ง” เพียงประโยคเดียวเท่านั้น ท่านเหล่านี้มีความภาคภูมิใจ มีความผาสุกใจที่ได้ช่วยผู้อื่น และข้าพเจ้าได้เห็นมามากต่อมากกว่า บุคคลประเภทนี้มักจะมีอายุยืนนาน ทั้งนี้ก็เนื่องจากท่านได้รับความผาสุกอยู่ตลอดเวลาตนเอง

ขอให้ท่านระลึกไว้เสมอว่า ความผาสุกเป็นผลพลอยได้จากการทำงานเท่านั้น เราไม่อาจสร้างความผาสุกขึ้นด้วยลำพังตัวของมันเอง ไม่มีความผาสุกใดในโลกที่มีสภาพอยู่ในที่ที่เราจะปลิดเอามาเป็นของเราได้โดยลำพัง

คนที่เป็นตัวของตัวเอง
จะเป็นที่นิยมชมชอบของมิตรสหายเสมอ

มนุษยสัมพันธ์

มุกคิด :

“การทำตนเป็นที่ชอบพอของคนอื่น หรือการ
เข้ากันได้กับคนอื่นนั้น เป็นคุณสมบัติที่เราอาจ
สร้างขึ้นในตัวของเราได้ เช่นเดียวกับนิสัย
และมารยาทดีต่างๆ แม้จะทำได้ยาก แต่ทว่า
เมื่อเราสามารถเอาชนะความยากนั้นไปได้แล้ว
ผลดีจะเกิดแก่เราอย่างเหลือจะประมาณได้”

3

21

คำของ “ไชยวัฒน์”
นักเขียนแนวจิตวิทยาประยุกต์ของไทย

คำอธิบาย

ในชีวิตประจำวันของเรา ถ้าจะหวนคิดสักเล็กน้อยจะเห็นได้ว่า ใน
วันหนึ่งๆ นั้นเรามีการสัมพันธ์ติดต่อกับคนอื่นมากเกินไป เราเล่นหัว
กับคนอื่น สนทนากับคนอื่น ทำงานร่วมกับคนอื่น ซื้อขายกับคนอื่น
และอะไรต่ออะไรอีกมากมายหลายประการอย่างไม่รู้จบสิ้น

ในการติดต่อกับบุคคลอื่นนั้น เราจะรู้สึกได้ว่าเราได้ประสบกับปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งในชีวิต นั่นคือ ปัญหาในการลงรอยกับคนอื่นหรือการเข้ากันได้กับคนอื่น ๆ การเข้ากันได้กับคนอื่นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการกระทำทุกสิ่งทุกอย่างของเรา ไม่ว่าจะเป็นในโรงเรียน ในบ้าน ในวัดวาอาราม ในการไปตลาด ในการเล่นกีฬา หรือกล่าวอย่างกว้างๆ ก็คือ ไม่ว่าเราจะติดต่อกับใคร เราต้องเผชิญหน้ากับการเข้ากันได้กับบุคคลอื่นทั้งสิ้น

ท่านเคยคิดบ้างหรือเปล่าว่า เหตุใดคนบางคนจึงเป็นที่ชอบพอของคนทุกคนที่เขาได้พบปะ ส่วนคนบางคนนั้นจะหาเพื่อนสักคนก็ยังยาก ท่านเคยเชื่อบ้างไหมว่า คนบางคนมีพรสวรรค์มาแต่กำเนิดในการเป็นที่ชอบพอรักใคร่ของคนทั่วๆ ไป แต่บางคนหาพรสวรรค์เช่นนั้นไม่? ถ้าหากท่านเคยคิดสงสัยเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมาแล้ว ข้าพเจ้าขอเอาหลักฐานของนักจิตวิทยามาตอบท่านว่า ความเข้าใจเช่นนั้นไม่ได้เป็นความจริงเลย

การทำตนให้เป็นที่ชอบพอของคนอื่นหรือการเข้ากันได้กับคนอื่นนั้นเป็นคุณสมบัติที่เราอาจสร้างขึ้นในตัวของเราได้ เช่นเดียวกับนิสัยและมารยาทดีต่างๆ ที่เราเคยได้รับการอบรมจากบิดามารดาและครูอาจารย์มาแล้ว ย่อมเป็นการแน่นอนทีเดียวที่จะกล่าวว่า การสร้างหรือปรับปรุงตัวเราเองนั้นเป็นงานที่ค่อนข้างยาก แต่เมื่อเราสามารถเอาชนะความยากนั้นไปได้แล้ว ผลดีจะเกิดแก่เราอย่างเหลือจะประมาณได้

คุณสมบัติที่จะทำให้เราเป็นที่ชอบพอของคนอื่นหรือการเข้ากันได้กับคนอื่นมีอะไรบ้าง จะได้ยกมากล่าวดังต่อไปนี้

1. จงกล่าวถึงคนอื่นในด้านดีงาม มีหลักธรรมดาอยู่ว่า “เราชอบคนที่เขาชอบเรา” ด้วยประการฉะนี้ วิธีหนึ่งที่จะทำให้เป็นที่ชอบพอของคนอื่นก็คือ จงคิดถึงคนอื่นแต่ในด้านดีงาม

ประการแรกเขาแนะนำว่า ถ้าหากท่านรู้สึกว่าคุณคนอื่นหลายๆ คนไม่เป็นที่พอใจของท่านแล้วก็จะเชื่อเถิดว่า ความผิดในเรื่องนี้อยู่ที่ “ตัวท่านเอง” หาใช่ตัวบุคคลอื่นๆ นั้นไม่ ถ้าท่านต้องการจะเข้ากับคนอื่นให้ได้ ท่านต้องคิดถึงเขาในด้านที่ดีงาม แต่ถ้าหากท่านคิดถึงคนอื่นในทางร้าย เช่น อิจฉาริษยาเกลียดชัง ท่านจะเป็นที่ชอบพอของคนอื่นไม่ได้เลย

จงฝึกใจของท่านให้เกิดความรู้สึกชอบพอรักใคร่เสมอไป แน่แน่นอนว่าเราจะหวังให้คนอื่นดีไปทุกด้านนั้นย่อมเป็นไปไม่ได้ คนเราย่อมมีดีบ้างชั่วบ้าง แต่เราจะต้องฝึกนิสัยที่จะคิดถึงเขาในแง่ดีเท่านั้น อุปมาเหมือนหนึ่งว่า ท่านมีแจกันอยู่ใบหนึ่งแต่มีรอยร้าวอยู่ตรงกลาง ใช้ใส่น้ำแช่ดอกไม้ไม่ได้ ถ้าเป็นคนที่มีมองแต่ในแง่ร้ายเขาก็จะบอกว่า “แจกันนี้มีรอยร้าวเสียแล้ว ปรายการเก็บไว้ทิ้งเสียดีกว่า” ถ้าเป็นคนประเภทที่มีมองแต่ในแง่ดีเขาจะบอกว่า “แจกันนี้ใช้ใส่ดอกไม้ไม่ได้ก็จริง แต่อาจใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้ อย่างน้อยที่สุดก็ตั้งไว้ประดับตู้สวยๆ”

การผูกมิตรกับท่านเองเดียวกัน คนส่วนมากอาจมีอะไรในตัวที่ท่านไม่ชอบ ท่านจะอย่างไรกับคนที่มิชอบบางอย่างไม่ดีขึ้น ทางที่ดีท่านควรจะคิดว่า “เราไม่อาจจะไปสนิทสนมกับคนคนนี้ได้ก็จริง แต่เขาเป็นคนคุยสนุก มีอารมณ์ขัน คบเขาไว้เป็นเพื่อนคุยดีกว่า” นักจิตวิทยารับรองว่า

ถ้าหากท่านมีนิสัยที่คิดแต่ในแง่ดีของคนดังกล่าวนี้แล้ว ท่านจะสามารถหาเพื่อนใหม่ได้ถึง 10 เท่า ของการหาโดยวิธีอื่น ถ้าท่านได้ฝึกนิสัยให้เป็นคนมองคนอื่นแต่ในแง่ดีอย่างบริสุทธิ์ใจแล้ว ท่านจะสามารถดึงดูดคนอื่นให้หันมาชอบท่านเอง เหมือนกับแม่เหล็กดึงดูดเหล็กฉะนั้น

การเสาะหาความผิดของคนอื่นเป็นการกระทำที่ง่ายที่สุดในโลก เพราะมนุษย์ปุถุชนย่อมมีข้อบกพร่อง ข้อผิดพลาด ข้อตำหนิได้เสมอ แม้แต่เจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน พระราชาคณะ สมเด็จพระสังฆราช ถ้าจะติ๊กติได้ทั้งนั้น และความผิดนั้นจะขยายใหญ่อย่างไรก็ย่อมทำได้ ใหญ่จนกระทั่งมองไม่เห็นคุณงามความดีของคนอื่นเลยก็ย่อมทำได้ คนที่มีนิสัยเช่นนี้จะเป็นผู้ที่ “สูญเสียเพื่อน” มากกว่า “ได้เพื่อน” คนที่ขาดเพื่อนหรือมีเพื่อนน้อย มักจะให้เหตุผลที่เข้าข้างตนเองว่า เขามองไม่เห็นว่าคนใดดีพอที่จะเป็นเพื่อนของเขาได้ แต่แท้ที่จริงนั้น เขาเป็นคนมีนิสัยมองเห็นรอยร้าวบนแจกันดังกล่าวแล้วต่างหาก จึงไม่มีใครสมัครเข้ามาเป็นเพื่อนของเขา จงอย่าเพาะนิสัยเช่นนั้นให้เกิดขึ้น แต่จงปรับนิสัยของท่านเสียใหม่ ยอมรับความผิดของผู้อื่น ว่าปุถุชนก็ย่อมมีข้อตำหนิได้ทั้งนั้น แล้วก็มองข้ามสิ่งเล็กๆ น้อยๆ นั้นไปเสีย และนิยมชมชอบในคุณสมบัติด้านดีของเขา ด้วยการกระทำได้กล่าว ท่านก็จะสามารถจูงใจคนอื่นให้เข้ามาเป็นเพื่อนของท่านได้อย่างมากมาย

2. จงทำดีต่อคนอื่น การทำดีต่อคนอื่นหมายความว่าอย่างไร? หมายความว่า เราจะต้องเป็นคนมีใจเมตตากรุณา เอ็นดูสงสารคนอื่น

สุภาพอ่อนโยน เอาใจเขามาใส่ใจเรา และสนใจคนอื่น บางทีท่านอาจจะคิดว่า การผูกใจเพื่อนนี้ต้องลงทุนมากเหลือเกิน แนนอนทีเดียว เพราะในการกระทำดังกล่าวมาแล้วนั้น เราจะต้องเสียสละเวลา เสียสละความเข้มแข็ง เสียสละความสนใจ เสียสละความสะดวกสบาย และเสียสละการพักผ่อน หย่อนใจให้แก่ผู้อื่น แต่การเสียสละดังกล่าวนี้จะได้รับการตอบแทนอย่างสมใจ นั่นคือ ท่านจะได้รับความปิติอิ่มเอิบยิ่งใหญ่อันชีวิต เพราะการทำความดีต่อผู้อื่นไ้แต่จะทำให้ท่านรู้สึกสบายใจเท่านั้น แต่ยังช่วยในการผูกมิตร และทำให้ผู้นั้นเป็นมิตรสนิทของเราตลอดไปอีกด้วย

สตรีผู้นี้เป็นผู้ที่มีมิตรสหายชอบพอรักใคร่มากมาย ไม่ว่าจะเป็นไปที่ไหนมักมีแต่เพื่อนล้อมหน้าล้อมหลัง เมื่อได้สืบทอดแล้วปรากฏว่า สตรีผู้นี้เป็นคนสนใจต่อผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา เธอพร้อมจะช่วยเหลือคนอื่น เมื่อคนอื่นทำอะไรสำเร็จเธอจะกล่าวแสดงความยินดีหรือกล่าวคำสรรเสริญเยินยอ เมื่อนัดกับเพื่อนฝูงเธอจะตรงไปตามเวลานั้น เมื่อเวลาเพื่อนจะพูดหรือทำอะไรเธอจะต้องตั้งใจฟังและดูอยู่ด้วยเสมอ เธอจะจำวันเกิดหรือวันสำคัญอื่นๆ ของเพื่อนฝูงไว้แทบทุกคน และเมื่อวันนั้นมาถึงเธอจะส่งคำอวยพรหรือคำแสดงความยินดีไปถึงเพื่อนทางโทรศัพท์ ทางบัตรอวยพร และบางครั้งก็ส่งของขวัญไปให้

เป็นความจริงที่จะกล่าวได้โดยไม่ผิดพลาดว่า เราเลือกคบเพื่อนที่อำนวยความสะดวกกายสุขใจและความสบายอกสบายใจให้แก่เรา เราชอบคนที่ทำให้เรามีการเคลื่อนไหว มีชีวิตที่ตื่นเต้นไม่เหงาหงอย คนที่ทำให้เรา

รู้ดีกว่าเราเป็นคนสำคัญ และคนที่มีความกรุณาต่อเราอย่างสุจริตใจ

3. จงกล่าวถึงคนอื่นแต่ในแง่ดีเท่านั้น คนบางคนมีนิสัยชอบนิินทาคนอื่นอยู่ตลอดเวลา คำว่า “นินทา” นี้ ไม่มีความหมายอื่นใดนอกจาก “การกล่าวร้าย” ผู้อื่นเท่านั้นเอง คนที่มีนิสัยนินทาคนอื่นย่อมได้รับความเสียหายแก่ตนเองหลายทาง เป็นต้นว่า ถ้อยคำที่เขาินทาย่อมไปเข้าหูคนถูกนินทาเข้าจนได้ และผลก็คือ การเสียเพื่อน จำนวนเพื่อนจะลดน้อยลงทุกที นอกจากนั้น คนที่ชอบนินทาคนอื่นย่อมเป็นที่เบื่อหน่ายของเพื่อนฝูง เพราะเขาจะคาดการณ์ได้ทันทีว่า ถ้าสนทนากับคนนั้นเมื่อไรเป็นต้องได้ฟังคำนินทาไม่คนนั้นก็คนนี้เรื่อยไป เพื่อนฝูงไม่อยากจะร่วมวงสนทนาด้วยเพราะเขาทราบดีว่า เขาจะถูกจูงไปสู่ความยุ่งยากด้วย และประการสุดท้ายก็คือ การนินทาคนอื่นนั้นผลสุดท้ายจะกลายเป็นนิสัยกล่าวคือ พุดเรื่องใดไม่ได้นอกจากเรื่องนินทาคนเท่านั้น

การนินทาว่าร้ายคนอื่นนั้น ย่อมแสดงออกซึ่งนิสัยเลวทรามอย่างหนึ่งคือ ความอิจฉาริษยา คนที่นินทาคนอื่นย่อมไม่มีอะไรมากไปกว่าการริษยาเขา กล่าวว่าเขาจะดีกว่าตน ขอให้สังเกตเถิดว่า คนชอบนินทามักจะมุ่งหมายยกตนเองและกดคนอื่นให้ต่ำกว่าตน การนินทาคนอื่นเป็นสัญลักษณ์แห่งความไม่เชื่อตนเอง และระแวงว่าตนเองไม่มีคุณค่าสมควรแก่ฐานะความเป็นอยู่ วิธีหนึ่งที่นักจิตวิทยาแนะนำก็คือ “จงสร้างความมั่นใจแก่ตนเอง ภาคภูมิใจในตัวเอง แล้วความคิดที่จะนินทาผู้อื่นจะหมดไปเอง”

การพูดถึงคนอื่นในแง่ดีนั้นหมายความว่า ท่านกำลังวางตนเสมอ กับคนผู้นั้นหรือสูงกว่าผู้นั้น หมายถึง ตัวท่านเองก็มีคุณสมบัติอันดีงาม เช่นบุคคลนั้นๆ เหมือนกัน และคุณสมบัตินี้จะช่วยส่งเสริมบุคคลที่น่า ยกย่องสรรเสริญเช่นกัน เราอาจจะถือเป็นหลักปฏิบัติได้อีกอย่างหนึ่งว่า “วิธีที่ดีที่สุดในการช่วยตนเองก็คือ การช่วยคนอื่น”

ถ้าท่านได้มีโอกาสอยู่ใกล้ชิดบุคคลสำคัญ ผู้มีบุคลิกลักษณะเด่น และประสบความสำเร็จมาแล้ว ท่านจะเห็นได้ว่า เขาเหล่านั้นเป็นผู้ที่ กล่าวขวัญถึงคู่แข่งของเขาในทางดีทั้งสิ้น โกรเวอร์ คลีฟแลนด์ อเล็กซานเดอร์ นักเบสบอลมือเอกของโลก เขากล่าวถึงคู่แข่งอย่างจริงใจ ยิ่งคู่แข่งที่ คู่คี่กับเขาแล้ว เขายิ่งยกย่องสรรเสริญมากขึ้น เมื่อมีผู้ถามเขาว่าเขากับคู่แข่งของเขานั้นมีฝีมือเป็นอย่างไร เขาจะตอบว่า “บางครั้งเขาก็ชนะผม บางคราวผมก็ชนะเขา ต่างคนต่างฝึกตัวเองหนักที่สุด และเราพยายาม เล่นอย่างดีที่สุดเพื่อเอาชนะซึ่งกันและกัน” โกรเวอร์ยอมรับผลการตัดสินใจที่ เด็ดขาดไปทุกครั้ง โดยไม่วิจารณ์คู่ต่อสู้ของเขาเลย บุคคลที่ควรได้รับการ สรรเสริญเยินยออย่างที่สุดนั่นคือ “บุคคลที่ไม่ได้กล่าวร้ายต่อใครเลย”

4. อย่าพะวงถึงตัวเองจนเกินไป คนบางคนพะวงถึงตัวเองเหลือ เกิน ไม่ว่าจะมีความเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น เขาจะต้องคิดถึงตัวเองอยู่ร่ำไป นิสัยเช่นนี้ย่อมไม่อาจจะผูกมิตรใครได้ ทางที่ถูกคือ จะต้องบังคับให้จิตใจ ของเราสนใจในตัวบุคคลอื่นและสิ่งอื่น หรือเหตุการณ์โดยรอบตัวเราบ้าง นักจิตวิทยาแบ่งคนออกเป็น 2 ประเภท ประเภทหนึ่งเป็นพวก อินโทรเวิร์ท

(Introvert) คือพวกที่คิดเข้าข้างตนเองตลอดเวลา อีกประเภทหนึ่งเป็นพวก
 เอ็กซีโทรเวิร์ท (Extrovert) คือพวกที่คิดถึงแต่คนอื่น เราต้องอย่าหนักไป
 ข้างใดข้างหนึ่ง แต่ต้องเอาทั้ง 2 แบบมาผสมกันตามส่วน จึงจะทำให้เกิด
 ผลดีที่สุด นั่นคือ จงเป็นพวกอินโทรเวิร์ท คือมองภายในตนเองจนกระทั่ง
 เป็นคนเห็นอกเห็นใจคนอื่น และจงเป็นพวกเอ็กซีโทรเวิร์ท คือไวต่อความ
 รู้สึกของคนอื่นจนกระทั่งเราเองรู้สึกเป็นสุข แต่จงอย่าคิดถึงตัวเองฝ่าย
 เดียว จงปล่อยความรู้สึกในด้านไมตรีจิตต่อคนอื่นตลอดเวลา

คนเราจะมึนสับสนคิดถึงแต่ตัวเองหรือไม่ นั่น มีหลักง่ายๆ พอที่จะ
 ตรวจสอบดูได้ ประการแรก จงสังเกตดูการสนทนาของท่าน ถ้าเห็นว่า
 ท่านพยายามพูดเสียคนเดียวโดยไม่เปิดโอกาสให้คนอื่นพูดเลยย่อมแสดง
 ว่า ท่านสนใจตัวเองข้างเดียวอย่างแนบแน่น ที่นี้ลองคิดว่าท่านไม่ได้เป็นคน
 พูดคนเดียว แต่ลองสังเกตเรื่องที่ท่านสนทนาว่า เรื่องเหล่านั้นเป็นเรื่อง
 เกี่ยวกับตัวท่านเองหรือเปล่า เช่น ตัวเองเคยทำอะไร เคยเห็นอะไร เคย
 พูดอะไร เคยรู้สึกอย่างไร เคยคิดอย่างไร เป็นต้น หรือว่าการสนทนาของ
 ท่านนั้นได้กล่าวถึงบุคคลอื่นและเหตุการณ์อื่น นอกเหนือไปจากที่ท่านได้
 เคยมีประสบการณ์มาเองบ้างหรือเปล่า?

ประการที่ 2 ขอให้สังเกตความคิดของท่านเองว่า ในขณะที่คนอื่น
 กำลังพูดนั้นท่านได้แสดงความไม่สนใจหรือเปล่า? หรือว่าท่านครุ่นคิดแต่
 ส่วนตัวของท่านฝ่ายเดียว? ท่านสนใจต่ออาการ ต่อความรู้สึกและกิริยา
 ท่าทางที่ท่านแสดงต่อคนอื่นมากจนเกินไปหรือเปล่า? หรือว่าทุกสิ่งทุก

อย่างที่สนทนากันมุ้งแต่ท่านโดยเฉพาะเท่านั้น?

ในการร่วมวงสนทนากัน หากมีคนใดคนหนึ่งเหมาพูดเสียคนเดียวแล้ว เราหาเรียกว่าเป็นการสนทนากันไม่ แต่เป็นการปาฐกถามากกว่า ในที่สุด คนอื่นจะพากันเบื่อหน่ายและผละออกจากวงสนทนานั้นไป แต่ถ้าหากทุกคนต่างมีส่วนรวมในการพูดและการฟังร่วมกัน คือให้คนหนึ่งพูด อีกคนหนึ่งฟังผลัดเปลี่ยนกันไป การฟังอย่างสนใจจะทำให้ฝ่ายพูดรู้สึกอึดใจที่คิดว่าสิ่งที่เขาพูดนั้นมีคุณค่าและเป็นที่น่าสนใจของคนอื่นในทำนองเดียวกัน คนที่ฟังอย่างสนใจก็จะได้รับความเชื่อมั่นจากคนอื่น ๆ และเขาผู้นั้นจะกลายเป็นคนที่ผู้อื่นหันมาถามความคิดเห็นบ่อยๆ กล่าวสั้นๆ ก็คือ ในการสนทนานั้น จงเป็นผู้พูดที่มีเสน่ห์และเป็นที่สนใจของคนอื่นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่อย่าลืมว่า การฟังอย่างสนใจก็ต้องการความชำนาญที่มีความสำคัญเท่าๆ กัน

เราคงเคยพบแขกบางคนทีไปหาเจ้าของบ้าน เขาไปก็ได้รับการต้อนรับอย่างสนใจ แต่หากกลับเจ้าของบ้านจะยินดีให้กลับด้วยความรู้สึกเบื่อหน่าย ทั้งนี้ก็ด้วยเหตุผลอย่างเดียวกันคือ แขกพูดมากจนเจ้าของบ้านเอือมระอาเพราะแขกผู้นั้นแสดงความสนใจเฉพาะตัวของเขาเอง และสนใจที่จะพูดอะไรต่อมิอะไรเสียเอง เขาไม่สนใจว่าเจ้าของบ้านจะคิดอะไรและไม่เปิดโอกาสให้เจ้าของบ้านได้แสดงความคิดเห็นบ้างเลย คนที่มีนิสัยเช่นนี้เรียกว่าเป็นคนเห็นแก่ตัว เขาไม่ใช่แต่เพียงไม่สนใจบุคคลอื่นเท่านั้น หากยังยกตนข่มท่านเสียเป็นอันมากด้วย

ขอให้หมั่นสังเกตตัวท่านเองด้วยการใช้สติและสัมปชัญญะ ว่าถ้าหากจิตใจของคนมุ่งแต่ตัวเองมากเกินไปแล้ว จงพยายามเบี่ยงเบนจิตใจของท่านไปหาคนอื่นเสียบ้าง จงฝึกตนให้สนใจในชีวิตและความคิดเห็นของบุคคลอื่นมากกว่าตนเอง และประการสุดท้าย เมื่อความคิดใดผุดขึ้นมาเป็นการพุ่งเข้าหาตนเองนานเกินควรแล้ว ก็จงพยายามระงับเสียให้หมดสิ้นไป

จงเปิดใจของท่านต้อนรับความคิดเห็นของคนอื่น ท่านจะได้รับความสุขกายสบายใจ และเป็นที่ชอบพอของคนอื่น อันเป็นรางวัลที่มีคุณค่ามหาศาลเป็นบำเหน็จ

5. จงมีความเห็นใจร่วมกับคนอื่นบ้าง คนทั่วไป มักมีนิสัยอย่างหนึ่งคือ เมื่อสนใจในสิ่งใดก็สนใจในสิ่งนั้นสิ่งเดียว ไม่รู้ไม่เห็นกับสิ่งอื่นหรือความสนใจของคนอื่น คนที่มีนิสัยเช่นนี้ย่อมผูกมิตรได้ยาก คนเราจะเข้ากันได้มักจะเป็นผู้ที่สนใจในงานอดิเรกร่วมกัน เช่น เลี้ยงนกเขา ปลูกกล้วยไม้ เข้าป่าล่าสัตว์ แต่งหนังสือ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ นักจิตวิทยาจึงแนะนำว่า เมื่อเราต้องการผูกจิตใจมิตร ก็จงปลูกความสนใจร่วมกับคนอื่น ๆ เช่น เห็นเพื่อนปลูกต้นไม้ก็ควรหาต้นไม้มาปลูกบ้าง เห็นเขาชอบอ่านนวนิยายก็อ่านบ้าง เห็นเขาชอบเดินเล่นเช้าๆ ก็ออกเดินบ้าง เห็นเขาชอบสนทนาก็หาเรื่องไปสนทนากับเขาบ้าง การมีความสนใจร่วมกับคนอื่นนี้ จะทำให้เป็นผู้ที่สามารถเข้าในวงการสมาคมได้โดยไม่เบื่อหน่าย แทนที่จะไปขัดตัวอยู่มุมห้องลำพังคนเดียวก็สามารถจะสนุกร่วมกับ

คนอื่นได้ทุกโอกาส เขาสนทนาถึงเรื่องนั้นก็สนทนากับเขาได้ เขาสนทนากันด้วยเรื่องตลกปลาก็สนทนากับเขาเรื่องตลกได้ จงพยายามปลุกความสนใจให้มากขึ้น เพื่อท่านจะได้สามารถเข้าร่วมวงสนุกรสนานกับเขาได้ตลอดเวลาและทุกโอกาส ตัวอย่างเช่น เมื่อเพื่อนชวนไปว่ายน้ำเล่น ท่านก็ต้องไม่เล่นอยู่ตรงน้ำตื้นริมฝั่ง เมื่อใครๆ เขาพากันออกไปเล่นห่างฝั่งกันอย่างสนุกสนาน ท่านจะต้องไม่นั่งเป็นเบือเมื่อใครๆ เขาพูดถึงเรื่องดนตรีหรือเพลงใหม่ๆ ท่านจะต้องไม่นั่งอยู่กับบ้านเมื่อใครๆ เขาออกไปเล่นเทนนิสกันที่สโมสร

ยิ่งกว่านั้น การมีความสนใจในหลายๆ เรื่อง จะทำให้การสนทนาเป็นไปด้วยความสะดวกแก่ตนเอง เราจะเห็นคนบางคนที่ไม่ว่าใครจะสนทนาเรื่องอะไร เขาจะร่วมสนทนาด้วยได้แทบทุกเรื่องมากบ้างน้อยบ้าง ทั้งนี้ก็เพราะเขามีความสนใจต่อหลายสิ่งหลายอย่างนั่นเอง ยิ่งเราเป็นคนที่มีความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นคนแรกด้วยแล้ว การสนทนาจึงยิ่งออกรสชาติและทำให้เป็นที่สนใจของคนอื่นเพิ่มมากยิ่งขึ้น

การมีความสนใจในหลายๆ อย่าง ย่อมเปิดทางไปสู่ความมีไมตรีจิต มิตรภาพได้อย่างมากมาย ความสนใจของท่านยิ่งกว้างขวางมากเพียงไร ก็เป็นธรรมดาที่ท่านจะมีโอกาสรู้จักขอบพบกับคนอื่นๆ ได้ทุกวงการอาชีพ มากเพียงนั้น คนเหล่านั้นบางคนอาจจะกลายมาเป็นมิตรสนิทของท่าน บางคนอาจอำนวยความสะดวกให้ในเวลาที่ต้องการเมื่อท่านมีอุปสรรค คนที่รู้จักท่านเหล่านี้จะช่วยให้ท่านผ่านพ้นอุปสรรคไปได้เป็นอย่างดี

จริงอยู่บางคนอาจคิดว่าเป็นการยากอยู่สักหน่อยที่จะสร้างความสนใจใหม่ ๆ ขึ้นให้แก่ตนเอง คนชอบอ่านหนังสือจะให้ไปเลี้ยงนกเขาหรือปลุกต้นไม้ย่อมยากเหลือเกิน แต่ว่าทุกสิ่งทุกอย่างไม่เกินความมานะพยายามของคน และเมื่อท่านทำได้แล้ว ท่านก็จะได้บำเหน็จตอบแทนความพยายามของท่านอย่างคุ้มค่า นั่นคือ ความสุขและการได้มิตรใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอีก

6. จงปรับตัวเองให้เข้ากับคนอื่นบ้าง คนบางประเภทมีนิสัยอย่างหนึ่งคือ ต้องการให้คนอื่นตามใจตนเองข้างเดียว ใครเขาจะคิดอย่างไรก็ช่าง ตัวเองมีความคิดเห็นอย่างนี้ก็ต้องการให้เป็นไปอย่างนี้ไม่ยอมอ่อนข้อให้แก่ใคร ตัวอย่างเช่น เมื่อเพื่อนบอกว่าผ้าผืนนี้ดี เขาก็จะบอกว่าไม่ดี ผืนที่เขาเลือกไม่ได้ เพื่อน 2 - 3 คนบอกว่าไปดูภาพยนตร์โรงโน้นกันเถอะ เขาก็จะบอกว่าดูโรงนี้ดีกว่าเพราะเขาชอบ หรือเพื่อนนัดหมายกันว่าจะไปเที่ยวตากอากาศที่บางแสน เขาก็จะบอกว่าไปหัวหินดีกว่า คนที่มีนิสัยดังนี้ไม่ใช่คนชอบขัดคอคนแบบที่เราพบกันบ่อยๆ เขาไม่ได้ขัดคอแต่เขาชอบของเขาแบบนี้ เขาไม่ยอมเห็นด้วยกับความคิดของคนอื่น คนที่มีนิสัยเช่นนี้เป็นอย่างไร เราตอบได้ไม่ยากนักว่า เขาย่อมเป็นที่น่าระอา เบื่อหน่ายของเพื่อนฝูง และในที่สุดนิสัยนี้จะกลายเป็นการตัดมิตรมากกว่าผูกมิตร อย่าลืมว่า ในความสัมพันธ์ต่างๆ นั้น คนเราจะต้องมีทั้ง “รับ” และ “ให้” เราจะรับเสมอไปก็ไม่ควร จะต้องถ้อยที่ถ้อยอาศัย ถ้อยตอบแทนกันและกัน เราจะต้องยอมให้เพื่อนเป็นฝ่ายที่จะรับบ้าง

บางที่เราจะต้องเป็นผู้ให้เรื่อยไปในปัจจุบันเพื่อหวังจะรับโอกาสข้างหน้า

จึงขอแนะนำว่า จงสนใจในบุคคลอื่นให้มากเท่ากับที่เราหวังจะได้ประโยชน์จากเขา จงสนใจในสิ่งที่คนอื่นสนใจบ้าง ไม่ใช่สนใจเฉพาะเรื่องของเราอย่างเดียว อย่าวางตัวเป็นใหญ่เสียคนเดียว โดยการถือเอาแต่ความคิดเห็นของตัวเอง เพราะนั่นเป็นการแสดงให้คนอื่นเห็นว่า ท่านจะไม่ใช่เป็นผู้ให้เมื่อถูกร้องขอไม่ว่าในกรณีใดๆ

7. จงทำตนให้เป็นบุคคลที่น่าสนใจ ขอให้ลองหยิบยกมิตรสหายของท่านขึ้นมาสักคนหรือ 2 คน แล้วลองถามตัวท่านเองว่า อะไรเป็นเหตุให้ท่านสนใจในตัวเขาผู้นั้น การกระทำดังกล่าวนี้เป็นวิธีที่ดีที่สุด ที่จะทำให้ท่านสามารถทำตัวเองให้เป็นบุคคลที่น่าสนใจของคนอื่นได้ ต่อจากนั้นก็ขอให้ทำตามคำแนะนำ 2 ประการต่อไปนี้ คือ ประการที่ 1 จงทำให้ชีวิตของท่านมีชีวิตรุ่งขึ้น และจงทำชีวิตให้รุ่งโรจน์ขึ้นมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ จงอย่าทำใจเศร้าสร้อยหงอยเหงานา จงออกห่างจากคนที่มีชีวิตอยู่อย่างทรมาน แสดงอาการเหมือนหนึ่งลากชีวิตของตนถูกลู่ถูกลงไปตามยถากรรมชั่ววันหนึ่งๆ ในชีวิตของเรานี้ เราจะหาความสนุกสนาน ความชื่นบานจากสิ่งต่างๆ ได้มากมาย ประการที่ 2 จงสร้างบุคลิกลักษณะให้แก่มันเองอย่างกว้างขวาง จงมีความคิดเห็นหลายแง่หลายมุม อย่ามีความคิดแต่เพียงอย่างเดียวหรือเพียง 2 - 3 อย่าง จงอ่านหนังสือ จงสนทนากับคนอื่นเพื่อให้อิทธิพลจิตใจดีอยู่เสมอ และรู้ความเป็นไปโดยรอบตัวท่านอย่างชัดแจ้ง จงสนใจในสิ่งต่างๆ ให้มาก จงมีงานอดิเรกหลายๆ

อย่าง จงหาความบันเทิงหลายๆ ด้าน อย่ามุ่งแต่เพียงด้านใดด้านเดียว

8. เป็นตัวของตัวเอง การเป็นตัวของตัวเองไม่ได้หมายถึง การแสดงความคิดเห็น ไม่ยอมเห็นด้วยกับใครๆ แต่งตัวสกปรก ไม่มีมารยาท พูดจาไม่ระมัดระวังเพราะตัวของตัวเองชอบเช่นนั้น หากแต่หมายความว่าไปอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งแตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วอย่างสิ้นเชิง

คน 2 - 3 คน อาจมีลักษณะนิสัยเหมือนกันหลายอย่าง เช่น มีอารมณ์ขันด้วยกัน ชอบสนทนาสนุกสนานกับคนอื่นด้วยกัน ชอบทำตลกให้คนอื่นหัวเราะด้วยกัน ชอบดนตรีด้วยกัน ฯลฯ แต่เขาจะมีความแตกต่างกันอย่างหนึ่งซึ่งเห็นได้ไม่ยากนัก คือ คนหนึ่งเป็นตัวของตัวเอง แต่อีกคนหนึ่งหาเป็นเช่นนั้นไม่ ตัวอย่างเช่น นาย ก กับนาย ข มีลักษณะนิสัยเหมือนกันดังกล่าวมาแล้ว แต่นาย ข เป็นคนขลาดหรือขี้อาย เวลาฟังใครพูดเรื่องขบขัน เขาจะต้องดูเสียก่อนว่าคนอื่นจะหัวเราะหรือไม่ ถ้าเห็นคนอื่นหัวเราะเขาก็จะหัวเราะตามไปด้วย เขาจะไม่กล้าพูดเรื่องขบขัน นอกจากจะมั่นใจจริงๆ เขาจะไม่กล้าทำท่าตลกๆ ที่อื่น นอกจากภายในวงญาติพี่น้อง เขาจะไม่กล้าคุยเรื่องดนตรีไทยต่างๆ ที่ตนเองก็ชอบ โดยเกรงว่าคนอื่นจะหาว่า “เขยเป็นบ้า” และอื่นๆ อีกในทำนองเดียวกัน นาย ข เป็นตัวอย่างอันดีของคนที่ไม่เป็นตัวของตัวเอง ส่วนนาย ก เป็นคนเปิดเผย เป็นตัวของตัวเอง เมื่อเขารู้สึกขบขันก็หัวเราะออกไป ไม่ว่าเพื่อนจะขบขันหรือไม่ เวลาจะพูดตลกคะนองก็พูดออกไปตามใจนึกไม่ต้องกลัวว่ามุขนั้นจะด้าน ชอบดนตรีไทยหรือชอบเพลงร็อคก็บอกออกไปตรงๆ ว่า

ชอบอย่างนั้น ตนเองมีความคิดเห็นอย่างไร ก็บอกออกไปไม่ต้องรอฟังคนอื่น นาย ก จึงเป็นตัวอย่างของคนที่เป็นตัวของตัวเอง

คนที่เป็นตัวของตัวเองนั้น จะเป็นที่นิยมชมชอบของมิตรสหายเสมอ เขาจะเป็นคนกว้างขวางมีเพื่อนฝูงมาก ดังนั้น จงพยายามฝึกหัดที่จะเป็นตัวของตัวเองอย่างบริสุทธิ์ใจ แต่จงอย่าแสร้งทำเป็นอันขาด เพราะการแสร้งทำนั้นเพื่อนฝูงจะจับได้เสมอ ยิ่งไปกว่านั้น การทำอะไรโดยแสร้งทำ จิตใจเราจะขึงตึงอยู่ตลอดเวลา ย่อมทำให้การแสดงออกไม่แนบเนียน จงพยายามฝึกฝนจนเป็นธรรมชาติ และแสดงออกโดยไม่ต้องบีบบังคับหรือต้องคอยระมัดระวังตัวเอง

จงทำงานให้ได้ผลยอดเยี่ยมเสมอ

ไม่มีใครแก่เกินกว่า จะทำสิ่งที่ดี

มุมมอง :

“ไม่มีใครแก่เกินไปจนไม่สามารถเริ่มต้น
ทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม”

4

คำของ ดร. ดอนัลด์ เอ. แลร์ด
ผู้เขียนหนังสือเรื่อง เทคนิคบรรลุความสำเร็จ

37

คำอธิบาย

โลกเรียกร้องต้องการชายและหญิงที่ทำงานบรรลุความสำเร็จ
บุคคลผู้ซึ่งมีความคิดริเริ่มโดยตกลงใจอย่างเหมาะสมด้วยตนเองใน
สิ่งต่างๆ และบากบั่นไปสู่จุดหมายเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

โลกให้รางวัลและจดจำต่อการปฏิบัติจนบรรลุผลของท่าน
ไม่ใช่ต่อความรู้และความเข้าใจมากมายก่ายกอง แต่ไม่ได้ปฏิบัติอะไร
ลงไปเลย

มีบุคคลอยู่ไม่น้อยที่ห่างไกลจากความสำเร็จเพราะไม่รู้วิธี

ดำเนินงานให้ลุล่วงยิ่งกว่าเพราะเหตุผลประการอื่น เมื่อไม่นานมานี้ได้มีการสำรวจใน 35 รัฐ ผลที่ปรากฏก็คือ คนงาน 40 เปอร์เซ็นต์ของคนงานทั้งหมดหรือทุกๆ 2 คนในจำนวน 5 คน จะต้องเรียนรู้วิธีปฏิบัติงานให้สำเร็จเรียบร้อยเสียก่อน นั่นแหละหน้าที่ที่งานจึงจะก้าวหน้า

คนหนึ่ง ในจำนวน 10 คน ไม่ได้พบความสำเร็จเนื่องจากเขาไม่ได้รับความไว้วางใจ เขาผู้นี้จะมិនัยทำงานอย่างขอไปที ชอบโทษผู้อื่น ไม่น่าไว้วางใจหรือไม่เชื่อ แปลว่า คนงาน 10 เปอร์เซ็นต์ของคนงานทั้งหมดห่างไกลจากความสำเร็จเพราะเหตุผลดังกล่าวแล้ว

คนหนึ่ง ในจำนวน 4 คน ไม่ได้พบความสำเร็จเนื่องจากนิสัยใจคอกว้างโลกหรือเข้ากับผู้อื่นไม่ได้ เขาผู้นี้จะแสดงอาการฉุนเฉียวในเมื่อเขาควรให้ความร่วมมือ ตีเถียงในสิ่งที่ควรยกย่อง ทำหน้าบึ้งตึงเมื่อถึงคราวที่ควรจะยิ้ม นั่นก็คือ 25 เปอร์เซ็นต์ของคนงานทั้งหมดห่างไกลจากความสำเร็จเพราะเหตุผลที่เขาไม่เหมาะที่จะคบค้าสมาคมกับใคร

แต่ลูกตุ้มสำคัญที่ถ่วงไว้ไม่ให้ไปสู่ความสำเร็จ ดังผลจากการสำรวจแสดงไว้ ไม่ใช่มีสาเหตุมาจากขาดสมอง นิสัยใจคอกับคนอื่นไม่ได้ หรือไม่เต็มอกเต็มใจปฏิบัติงาน แต่เป็นเพราะมีความอ่อนแอในการทำให้งานสำเร็จด้วยดี

เป็นอันว่า 40 เปอร์เซ็นต์ยังไม่อยู่ในฐานะคนงานที่ทำประโยชน์อย่างสมบูรณ์ เขาเหล่านี้ต่างรู้หน้าที่ของตนว่ามีอะไรบ้าง และปฏิบัติได้ผลใกล้เคียง ความก้าวหน้าของเขาเหล่านี้เป็นไปอย่างเชื่องช้าและยากนัก

ที่จะได้เลื่อนเป็นหัวหน้า เว้นแต่จะได้แก้ไขความบกพร่องเสียก่อน

งานอย่างเดียวกัน ใช้วัตถุเครื่องมือเหมือนกัน แต่ทำความสำเร็จแตกต่างกันเนื่องจากผู้ทำคนละคน เป็นต้นว่า

คนงานคนหนึ่งในโรงงานผลิตรองเท้าเจียนสันได้ 1,090 คู่ ในเวลาทำงานตามปกติของวันหนึ่ง ในขณะที่คนงานอีกคนหนึ่งเจียนได้เพียง 765 คู่

คนงานคนหนึ่งในโรงงานซักกรีต รีดเช็ดตัวหนึ่งเสร็จในเวลา 279 วินาที ในขณะที่คนงานอีกคนหนึ่งใช้เวลาเพียง 219 วินาที หรือทำได้เร็วกว่า 1 นาทีเต็ม

คนงานเหมืองถ่านหินคนหนึ่งขุดถ่านหินได้มากกว่าอีกคนหนึ่ง 11 เท่า นับว่าแตกต่างกันลิบลับทีเดียว

คนทอผ้าไหมคนหนึ่งทอได้มากกว่าอีกคนหนึ่ง 1 เท่าตัว ขณะที่ใช้เครื่องทออย่างเดียวกัน

คนขับแท็กซี่คนหนึ่งรับผู้โดยสารมากกว่าอีกคนหนึ่ง 60 เปอร์เซ็นต์

ความแตกต่างในผลงานของคนหนึ่งกับอีกคนหนึ่งมีอยู่ในการปฏิบัติงานตามที่ต่างๆ ทุกแห่ง ผู้ทำได้น้อยย่อมหมดเปลืองความสามารถและเวลาไปเปล่าๆ

ผู้เขียนให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อการตัดความหมดเปลืองดังกล่าวให้น้อยลง มีความประสงค์จะกระตุ้นท่านในการใช้ความสามารถและเวลาอย่างเต็มที่ และมุ่งหวังที่จะชี้ทางถูกต้องเที่ยงตรงไปสู่ความสำเร็จ พร้อมกันทำให้ท่านกระตือรือร้น อีกทั้งยังช่วยให้คนงานซึ่งปฏิบัติหน้าที่ยังไม่ถึง

ชั้นดีพร้อมกลายเป็นผู้ทำประโยชน์โดยสมบูรณ์

คนงานซึ่งปฏิบัติหน้าที่ไม่ถึงชั้นดีพร้อมไม่ได้เป็นคนขี้เกียจ แม้ทำสำเร็จไม่มากนัก แต่เขาเหล่านี้ก็กังวลอยู่กับงานและเดินไปมาอย่างกระฉับกระเฉงในการทำหน้าที่ของตนตลอดวันหรืออีกครั้งคืน ความบกพร่องของเขาอยู่ที่ไม่ตัดสินใจให้เด็ดขาด เอาใจใส่ในสิ่งปลีกย่อยมากเกินไป การจัดระเบียบงานไม่ดีพอ ถ้าจะเปรียบเทียบกับเรือเดินทะเล เขาเหล่านี้เดินเป็นวงกลม ฉะนั้น จึงไปไม่ถึงไหนเพราะไม่ได้ตั้งเข็มทิศไว้เป็นทางตรงและไปตามทิศนั้น

เขาเหล่านี้ไม่ประสงค์จะทำงานหนักไปกว่าเดิม แต่ประสงค์จะทำอย่างช้าๆ ด้วยความประณีต เหตุนี้เองทำให้ต้องเรียนรู้ว่า ทำอย่างไรจึงจะได้ผลเต็มเม็ดเต็มหน่วย

เจ้าหน้าที่ระดับบริหารผู้หนึ่งเล่าดังนี้

“ผมเคยทำงานหนัก หากแต่กังวลอยู่ในวงกลมและได้ผลเพียงเล็กน้อย พอผมได้ความคิดใหม่ๆ ผมจะลงมือทำงานโดยไม่รอช้า ส่วนงานอื่นๆ ที่ค้างไว้ ครั้นต่อมาผมได้ความคิดที่ดีอีกอย่างหนึ่ง ผมจะทิ้งงานความคิดอันแรกที่ยังไม่เสร็จไว้ และมากังวลกับความคิดใหม่แทน

ในไม่ช้างานที่ทำค้างไว้ก็ถูกทอดทิ้งวางรกรุงรังอยู่บนโต๊ะทำงานของผม ผมต้องหาโต๊ะใหม่อีกตัวหนึ่งมาวางหันเข้าหากัน และใช้เก้าอี้หมุนได้นั่งระหว่างกลาง ผมใช้เวลาให้หมดไปมากมายกับความพยายามจำว่า ผมซ่อนงานที่จับทำเมื่อเดือนหนึ่งมาแล้วไว้ในลิ้นชักไหน

เป็นงานที่ใช้สมองอย่างหนัก ใช้สมรรถภาพอย่างเต็มที่แต่ไม่เกิดอะไรเลย ไม่ติดกับใช้ส้อมตักซูปกิน แน่ละ! ผมล้มเหลวที่จะทำให้สำเร็จ

ผมหาเครื่องอำนวยความสะดวกที่จะช่วยให้งานเสร็จมาหลายชนิด เครื่องมือเหล่านี้ทำให้สนุกเพลิดเพลินคืออยู่หอพัก ผมสนใจมันเหมือนเด็กๆ ผมเล่นกับมัน แก๊ซและเปลี่ยนแปลงโน้มน้าเพื่อหาความรู้ในการปฏิบัติงานของมัน ทำให้ผมเสียเวลาไปมากมายจนไม่ต้องทำการทำงาน

ผมซื้อรถยนต์ใหม่อีกคันหนึ่งเพื่อจะได้เล่นมาถึงที่ทำงานเร็วยิ่งขึ้น และทำงานให้มากกว่าเดิมแต่ก็ไม่ช่วยให้อะไรดีขึ้น เช่นเดียวกับการใช้โต๊ะอีกตัวหนึ่ง ผมยังทำงานไม่เสร็จสักชิ้นอยู่นั่นเอง

ผมเอาภาพและปฏิทินออกจากผนังแล้วแขวนด้วยแผ่นกระดาษที่ใส่กรอบสวยงามมีตัวอักษรขนาดใหญ่ว่า ‘ทำเดี๋ยวนี้!’ ตามแบบนักธุรกิจใหญ่ๆ ที่ผมเคยเห็นเขาทำกัน ผมทำหลายอย่าง ‘เดี๋ยวนี้’ โดยขาดความรอบคอบเสียส่วนมาก เช่น พอมองดูกรอบคำเตือนใจผมรีบยกโทรศัพท์ขึ้นพูดทันที ที่ไม่ได้ใคร่ครวญดูเสียก่อนว่าจะกล่าวอย่างไร ดังนั้น จึงต้องโทรศัพท์พูดกันใหม่เพื่ออธิบายรายละเอียดหรือเหตุผล

ผมไม่เพียงเสียเวลาตัวเองไปเปล่าๆ เป็นก่ายเป็นกอง แต่ยังทำให้ผู้อื่นพลอยเสียเวลาของเขาไปด้วย

จากการปฏิบัติงานอย่างรีบด่วนนี้เอง ผมได้ทำความผิดพลาดไว้มาก ซึ่งผมต้องใช้เวลาหลายชั่วโมงทุกคืนเพื่อหาทางแก้ไข

ครั้นอยู่มาวันหนึ่งผมอ่านคำพูดของชาวสกอตผู้หนึ่ง เขาเป็นคนผม

แดงและสูง 5 ฟุต 4 นิ้ว ชื่อ เอ็นดรูว์ คาร์เนกี โดยเขากล่าวกับชายผู้หนึ่งซึ่งทำงานวันหนึ่งนานกว่าคนอื่นๆ ว่า ‘คุณเป็นคนที่ไม่ได้ความจึงใช้เวลาถึง 10 ชั่วโมงในการทำงาน 1 วัน’

ผมเองทำงานวันละ 15 ชั่วโมงเสียด้วยซ้ำ!

คำพูดประโยคนี้อาจทำให้เปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานของผมโดยสิ้นเชิง การทำอย่างรวดเร็วเป็นบ้าเป็นหลัง ผมพบว่ามีการผลิตผลอยู่บ่อยๆ หลังจากนั้นเวลาทำอะไร ผมพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อจะได้ไม่ทำอย่างผลิผลามและสับสนสับสน แล้วทำงานที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก

42

ผมขออธิบายให้เข้าใจง่ายๆ

มีงานน่าสนใจแต่ไม่มีความสำคัญอยู่มากมายมาย้วยวนให้ผมฝึกฝนส่วนงานสำคัญกลับทิ้งไว้

ผมพักงานใหญ่ๆ ที่เป็นภาระหนักเอาไว้แทนที่จะทำมันเสียก่อน และใช้เวลามากมายเกินไปกับงานเล็กๆ ซึ่งผมเป็นผู้ตกลงใจ

งานคั่งค้างทำให้ผมกลุ้มใจไม่ติดกับนักการเมืองผู้กำลังจะถูกให้ออกจากตำแหน่งที่ตนเคยทำ

ในเวลาไม่นานปรากฏว่างานของผมสำเร็จมากขึ้น บริษัทมีรายได้สูงขึ้น ผมมีเวลาสำหรับพักผ่อนหย่อนใจมากกว่าเดิม และไม่ต้องทำงานอย่างสมบุกสมบัน ผมอาศัยหลักบรรลุความสำเร็จซึ่งเก็บเล็กผสมน้อยมาจากหนังสือจิตวิทยาแห่งอุตสาหกรรม และศึกษาการปฏิบัติงานของบุคคล

สำคัญที่ได้รับความสำเร็จ สิ่งดังกล่าวช่วยให้ผมรู้จักการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และเสร็จเรียบร้อยด้วยผลอันงดงาม

เป็นอันว่าผมไม่เลวไปกว่าเธอวานตาส (นักเขียนนวนิยายชาวสเปน) ซึ่งมีชื่อเสียงโด่งดังในการทำงานอย่างรีบเร่ง กว่าเขาจะได้เรียนรู้ถึงวิถีปฏิบัติงานที่ถูกต้องก็อายุล่วงเข้าสู่วัย 58 ปี เขาเป็นคนทำงานอย่างคร่ำเคร่งเป็นบ้าเป็นหลัง แผนงานของเขาล้มเหลวครั้งแล้วครั้งเล่า ตราบจนกระทั่งอายุ 60 ปี เขาจึงบรรลุความสำเร็จโดยสามารถตั้งคณะละครสัตว์เป็นของตัวเอง จิตรกรโกยาพบความสำเร็จต่อเมื่ออายุเลย 40 ปี ก่อนหน้านั้นเขาเป็นเพียงนักวาดภาพธรรมดา

เอ. พี. มอร์กัน ผู้พ่อไม่ได้รับความสำเร็จที่เด่นอะไรเลยจนกระทั่งล่วงเข้าวัย 60 ปี แต่ระหว่างอายุ 60 - 70 ปี เขาได้สร้างตัวเองขึ้นเป็นผู้ทรงอำนาจในทางการเงินของโลก เอบราฮัม ลิงคอล์น ได้เป็นประธานาธิบดีเมื่ออายุเลย 50 ปี ตอนอายุ 50 ปี วูดโรว์ วิลสัน ยังคงเป็นศาสตราจารย์ที่ดีคนหนึ่งของมหาวิทยาลัยและคร่ำเคร่งอยู่กับการสอนนักศึกษา อริสโตเติลลงมือเขียนหนังสือขณะเขาอายุครบ 50 ปี หลังจากนั้น 12 ปี ก่อนพบวาระสุดท้าย งานที่เขาผลิตออกมาทำให้ชื่อเสียงของเขาโด่งดังชั่วนิรันดร์

**ไม่มีใครแก่เกินไปจนไม่สามารถเริ่มต้นทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม
จนทำงานให้ได้ผลยอดเยี่ยมเสมอ**

[การยึดติดในความเป็นอยู่ของตัวเอง
ทำให้เป็นคนไม่ก้าวหน้า]

ยึดติดลำหลัง นอกกรอบก้าวหน้า

5

มุ่มคิด :

“ข้าพเจ้าให้แรงบันดาลใจแก่คนผิวเดียวกับ
ตนเองเพื่อทำสิ่งใหม่ๆ โดยเลิกยึดติดกับสิ่งเก่าๆ
ข้าพเจ้ารู้ดีว่าในการเป็นคนไม่ก้าวหน้าก็คือ
การยึดติดในความเป็นอยู่ของตัวเอง”

45

คำของ ยอร์จ วอชิงตัน คาร์เวอร์
นักวิทยาศาสตร์ชาวนิโกรผู้มีชื่อเสียงของสหรัฐอเมริกา

คำอธิบาย

โยเซอาห์ เว็ดจ์วูด ไม่ใช่คนแรกหรือจะเป็นคนสุดท้ายที่เกิดแรง
กระตุ้นให้บรรลุความสำเร็จในหลายประการเพื่อแต่งงานกับหญิงที่เขา
มอบหัวใจให้ ในบางโอกาสคำปฏิเสธของหญิงคนรักก็สามารถเป็น
แรงผลักดันไปสู่ความสำเร็จได้เหมือนกัน เป็นต้นว่า

กุสตาฟ ดาเล็น ขณะที่เขายังเป็นหนุ่มอยู่ในสวีเดนได้ประดิษฐ์สิ่งเล็กๆ น้อยๆ ขึ้น 2 - 3 อย่าง แต่เขายังอยู่ในฟาร์มของพ่อแม่เพื่อช่วยทำงานร้อยละ เขาชอบชีวิตในฟาร์มและดูเหมือนจะยึดติดกับความเป็นอยู่นี้ แต่แล้วความรักได้เปลี่ยนแปลงความคิดของเขาเสียสิ้นเชิง

คูร์กอายุ 15 ปี ของเขา ทั้งๆ ที่อยากแต่งงานกับเขาแต่ด้วยความฉลาดและมีไหวพริบเกินวัยทำให้หล่อนปฏิเสธไม่ยอมแต่งงานด้วยถ้าเขายังพอใจกับฐานะชาวฟาร์มเช่นนี้ หล่อนรู้ดีว่าเขาจะเป็นนักประดิษฐ์ที่แท้จริงได้ ด้วยเหตุนี้ หนุ่มสวีเดนจึงลาออกจากฟาร์ม แล้วเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนช่างกลเมื่ออายุ 23 ปี

เขาเรียนสำเร็จแล้วแต่งงานกับหล่อน และเริ่มงานประดิษฐ์ชุดหนึ่งซึ่งปฏิบัติประการของโลก ประดิษฐ์กรรมซึ่ง ธอมมัส อัลวา เอดิสัน เคยพูดว่าไม่มีทางสำเร็จ

ครั้งแรกเขาส่งเตาเทียนประการที่ปิด - เปิดเองขึ้น หลังจากนั้นเขาติดส่วนประกอบที่ทำให้เกิดประกายวูบ ต่อมาเขาประดิษฐ์เครื่องบังคับให้ดับเองในเวลากลางวันและมีไฟเฉพาะแต่ตอนกลางคืนเท่านั้น อาศัยการฝึกหัดและการเล่าเรียน เขาใช้ความสามารถอันเป็นอัจฉริยะค้นพบแก๊สอะเซทิลีน และสร้างเตาซึ่งใช้งานได้ตลอด 24 ชั่วโมง โดยใส่ถ่านหินเพียง 8 ปอนด์ ปรับปรุงเครื่องเทอร์บินให้ดีขึ้น และอื่นๆ อีกมากมาย ดาเล็นได้รางวัลโนเบลด้านฟิสิกส์ เมื่อ ค.ศ. 1912 ทั้งนี้เป็นผลมาจากหญิงคนรักวางเป้าหมายให้เขาเพื่อบรรลุความสำเร็จ โดยที่หล่อน

ไม่ยึดติดต่อการมีสามีเป็นชาวฟาร์ม

เขาประดิษฐ์และค้นคว้าจนได้รับความสำเร็จหลายประการตลอดเวลา 25 ปีเต็ม ทั้งๆ ที่ระหว่างนั้นเขามีฐานะดีพอที่จะพักผ่อน ภายหลังเขาตาบอดเนื่องจากการระเบิดขณะทำการประดิษฐ์และทดลอง

มีผู้หญิงคนหนึ่งมาเกี่ยวข้องกับชีวิตของ เอ็ดเวิร์ด กิบสัน เช่นเดียวกัน ตอนเขาสำเร็จจากวิทยาลัย พ่อแม่ของเขาเกือบจะหมดหวังในตัวเขาโดยสิ้นเชิง ทั้งนี้เพราะเด็กหนุ่มอ้วนเตี้ยผู้นี้ไม่เอาการเอางาน ชอบหาความสำราญและใช้เงินอย่างสุรุ่ยสุร่าย สิ่งเดียวเท่านั้นที่เขาเปื้อน่ายก็คือ ศาสนาของเขา เขาเปลี่ยนนิกายหนึ่งไปสู่นิกายอื่นๆ ถึง 2 ครั้ง

เขาขยับจนเป็นผู้เป็นคนได้ เนื่องจากเมื่อตอนอายุ 21 ปี เขาได้พบซูซานน์ เซอร์คอร์ด และรักหล่อน ในที่สุด หนุ่มอ้วนซึ่งมีใบหน้าขวนขวั้นประกอบด้วยแก้มย้วยและจมูกเล็กปลายแหลมขึ้นข้างบน ได้หมั้นกับซูซานน์ซึ่งมีใบหน้ายาว ตาสีฟ้า ซึ่งเป็นลูกสาวของนักบวช แต่เขาก็ยังไม่ทำการแต่งงาน ครั้นพ่อของเขาไม่เห็นชอบในเรื่องความเหมาะสมกับซูซานน์ หนุ่มอ้วนจึงเขียนจดหมายถึงคู่รักขอยกเลิกการหมั้น เขาเอาใจพ่อเพราะกลัวถูกตัดเงินที่ให้เขาใช้จ่าย

ซูซานน์รับจดหมายที่สื่อถึงความเลวของผู้เขียน และยอมถอนหมั้นโดยไม่หวังเหนี่ยวเขาไว้ หล่อนเขียนตอบว่า

“ฉันขอรับรองว่า คุณจะรู้สึกเสียใจอย่างมากในวันหนึ่งที่สูญเสียฉันอย่างไม่มีวันได้กลับคืน และจะทุกข์ทรมานต่อการปฏิเสธรักของฉันซึ่งมี

หัวใจอ่อนโยนและเปิดเผย”

หลังจากนั้นปีเดียวหล่อนแต่งงานเป็นการแก้เผ็ดกับนายธนาคารสูงอายุมั่งคั่งร่ำรวย แล้วเดินทางไปกรุงปารีสและใช้ชีวิตอย่างโอ้อ่าหรูหราที่นั่นให้กิບสันอิจนาตาร้อน

เขาเสียใจที่เขาและหล่อนถอนหมั้นกันหรือเปล่า?

เขาจะต้องแสดงให้เห็นหล่อนและโลกตระหนักความจริงว่า เขาเหนือกว่านายธนาคารร่ำรวยผู้นั้นซึ่งหล่อนแต่งงานด้วยเพื่อเยาะเย้ยเขา! ลงท้ายกิบสันทำงาน เขาตั้งใจแน่วแน่ว่าจะทำให้หล่อนเสียใจที่เขียนจดหมายด้วยข้อความที่สร้างความปวดร้าวแก่เขาอย่างยิ่ง

48

เขาหมกมุ่นกับการศึกษาค้นคว้า เป็นการศึกษาค้นคว้าตลอดชีวิตและสร้างชื่อเสียงโด่งดังในฐานะนักประวัติศาสตร์ยิ่งใหญ่ผู้หนึ่งของโลก เขาทุ่มเทชีวิตให้กับงานนี้ไม่ใช่ให้หายกลุ้มใจ แต่เพื่อแสดงให้เห็นชูชานนซึ่งในขณะนั้นเป็นมาตามเน็คเกอร์ผู้มีชื่อเสียงในวงสังคมประจักษ์ว่า หล่อนต่างหากที่จะเสียใจในการถอนหมั้นระหว่างเขากับหล่อน เวลาเขามีแรงผลักดันให้ทำงาน เขาทำอย่างขะมักเขม้นและหามรุ่งหามค่ำไปสู่ความสำเร็จ

ชาลส์ พาร์เนลล์ มีแม่เป็นชาวอเมริกัน เมื่อเป็นชายหนุ่มเขามีร่างสูงและผมสีน้ำตาล เขาตกหลุมรักหญิงสาวคนหนึ่งซึ่งเป็นทายาทเศรษฐีอเมริกันเพียงแคเห็นหน้ากันครั้งแรก ต่อมาไม่นานเขาและหล่อนหมั้นกัน แต่แล้วหล่อนก็เดินทางอย่างกะทันหันกลับไปยังนิวยอร์ก อเมริกา โดย

เขียนจดหมายสั้นๆ ถึงเขาว่า พ่อแม่และพี่น้องของหล่อนไม่เห็นด้วยที่จะ
แต่งงานกับเขาเพราะไม่เหมาะสมกัน เขาติดตามหล่อนไปอเมริกาเพียง
เพื่อฟังคำพูดของ มิสส์ วูดส์ ว่าที่หล่อนไม่ต้องการแต่งงานกับเขาเนื่องจาก
เขาเป็นคนไม่มีชื่อเสียง

การถูกคนรักตัดเยื่อใยนี้ทำให้เขาถึงกับเสียขวัญ หากแต่เกิดความ
ตั้งใจมั่นที่จะสร้างตนเองจากสภาพบุรุษบ้านนอกขึ้นสู่บุคคลสำคัญ เขา
กำราบความซื่อายที่เป็นนิสัยติดตัวมาช้านาน กระโดดเข้าเล่นการเมือง
เพื่อขอสิทธิในการปกครองไอร์แลนด์ เป็นผู้ริเริ่มการต่อต้านสินค้าอังกฤษ
เขาติดคุกอยู่ 1 ปี ในฐานขัดขวางกฎหมายที่ดินฉบับใหม่ และการติดคุกล
นี้เองทำให้ประชาชนนิยมชมชอบเขาอย่างกว้างขวาง และก้าวขึ้นสู่ผู้มี
อำนาจในฐานะพระราชาที่ไวมิงกุกแห่งไอร์แลนด์ ความมั่งคั่งใหญ่โตสูง
ของเขาสืบเนื่องมาจากเพื่อแสดงให้คนรักผู้เป็นทนายทรมดกกองโตซึ่งเขีย
เขาทั้งได้ประจักษ์ว่า เขาเป็นบุคคลนามระบือ

หลายปีต่อมาสาวมรดกกองโตอุทานว่า

“ฉันคิดผิดเสียแล้ว ฉันน่าจะแต่งงานกับเขา”

นับว่าดีแล้วที่หล่อนทำเช่นนั้น โดยการตัดเยื่อใยของหล่อนนั่นเองที่
ทำให้เขาเลิกยึดติดในความเป็นอยู่ เขาไม่ยึดติดในตัวเองก็จริง แต่เขา
ไม่ได้หมดกำลังใจที่จะต่อสู้ไปสู่ความสำเร็จ

โชคร้ายในครอบครัวสามารถเป็นแรงกระตุ้นให้มนุษย์มากมาย
ฟันฝ่าชีวิตไปสู่ความสำเร็จได้เหมือนกัน

ตระกูลแฮสติงส์ได้รับการนับหน้าถือตามาหลายชั่วอายุคน แต่แล้วก็ต้องสูญเสียทรัพย์สินสมบัติไปจนกลายเป็นคนจน วอร์เรน แฮสติงส์ ลืมตาตื่นโลกขณะที่พ่อแม่ของเขาสิ้นเนื้อประดาตัว เมื่ออายุ 7 ปี ขณะนอนเล่นอยู่ริมฝั่งลำธารซึ่งเคยเป็นของพวกราชาธิ เขาฝันว่าตระกูลนี้จะรุ่งเรืองอีกครั้งหนึ่ง พร้อมกับตกลงใจที่จะเอาที่ดินกลับคืนมาเป็นกรรมสิทธิ์ตามเดิมให้ได้

ทั้งๆ ที่อายุเพียง 7 ปี เขามีเป้าหมายอย่างหนึ่ง เป้าหมายซึ่งต่อมาภายหลังเมื่อเขาบรรลุแล้วเขายังขยายมันกว้างขวางออกไปกว่าเป้าหมายมากมาย ท่านจำ โยโซฮาห์ เวิร์ดจู๊ด ได้ไหม? เป้าหมายมักจะเป็นอย่างนั้นเอง มักจะเคลื่อนไหวแผ่ตัวไปเรื่อยๆ เพื่อบรรลุความสำเร็จในหลายสิ่งยิ่งขึ้น

เด็กกำพร้า วอร์เรน แฮสติงส์ ไม่เพียงเอาทรัพย์สินสมบัติของตระกูลกลับคืนมาเท่านั้น หากแต่ความมานะบากบั่นเพื่อให้บรรลุความสำเร็จพาเขาขึ้นสู่ตำแหน่งข้าหลวงในประเทศอินเดีย ตำแหน่งซึ่งมีอำนาจเต็มที่ในการปกครองประเทศเมืองขึ้นของอังกฤษนี้

พ่อแม่ของ เอมส์ แอล. คราฟต์ ซึ่งนับถือศาสนาคริสต์ นิกายเม็นโนไนต์ พบโชคร้ายต้องจำนองฟาร์มเป็นเงิน 4,000 เหรียญ เอมส์มีม้าแก่อยู่ตัวหนึ่งและเงิน 65 เหรียญ เขาใช้เงินจำนวนนี้ซื้อเนยแข็ง ชี้นำเที่ยวเร่ขายเพื่อชำระค่าจำนองจนบรรลุเป้าหมาย ใช้แต่เท่านั้นความมานะบากบั่นโดยไม่ยอมอยู่นิ่งยังพาเขาไปสู่การสร้างบริษัทเนยแข็งที่

กิจการดำเนินอย่างมั่นคงและรู้จักกันทั่วโลก นั่นคือ บริษัทคราฟต์ซีส

ความไม่พอใจต่อเคราะห์กรรมของผู้อื่นได้ให้เป้าหมายอย่างหนึ่ง แก่มนุษยบางคน แม่ของ เยน แอ็ดดัมส์ ตายเมื่อหล่อนอายุ 2 ปี มีหน้าที่ หล่อนยังโดนไทฟอยด์เล่นงานซ้ำอีก เมื่อหายจากโรคดังกล่าวยังไม่ทัน แข็งแรงดี แพทย์ตรวจพบว่าหล่อนเป็นวัณโรค ส่งผลให้หล่อนหลังค่อม และหิวตะแคงอยู่ข้างหน้า

บ่ายวันอาทิตย์วันหนึ่ง พ่อพาลูกสาวร่างผอมเล็กและพิการนั่งรถ ม้าไปทางเมืองฟริพอร์ต รัฐอิลลินอยส์ ขณะผ่านย่านสลัม เยนรู้สึกสมเพช เวทนาผู้อยู่ในถิ่นนั้นอย่างจับใจ เป็นครั้งแรกที่หล่อนได้เห็นการดำรงชีวิต ของคนจำพวกหนึ่ง

หล่อนอดแขนเสื้อพอดีงตัวเองเข้าไปใกล้

“เมื่อหนูโตขึ้น” หล่อนพูด “หนูอยากอยู่บ้านติดกับคนยากจน หนู จะอนุญาตให้พวกเด็กๆ มาเล่นในสนามหญ้าของหนู”

นั่นคือเป้าหมาย และเยนไม่เคยลืมเลย

เมื่ออายุ 30 ปี หล่อนเข้าไปอยู่ในโรงพยาบาลหลายเดือน ต้องหุ้ม ร่างอยู่ในเสื้อแจ็กเก็ตผ้าใบขอบเหล็กในการรักษาตัว ครั้นหลังจากนั้น ด้วยความร่วมมือของคนผู้หนึ่งหล่อนเปิดบ้านพักสำหรับคนยากจนขึ้น ในถิ่นสลัมของชิคาโก และใช้เวลา 20 ปี ทำงานไปสู่เป้าหมายของหล่อน ความมานะบากบั่นจนบรรลุความสำเร็จทำให้หล่อนได้รับรางวัลโนเบล และได้รับการยกย่องให้เป็นสตรีแถวหน้าคนสำคัญที่สุดของอเมริกา

แอนโทนี คูเปอร์ ดำรงชีวิตอยู่อย่างฟุ่มเฟือย เมื่อสมัยเด็กเขาไม่มีความสุข เนื่องจากพ่อของเขาอยู่กับการเมืองที่ไม่สลักสำคัญอะไรนัก ส่วนแม่ก็สนใจเรื่องสังคมมากกว่าลูกๆ

ตอนอายุ 15 ปี เด็กชายผู้เกิดในตระกูลร่ำรวยแต่ปราศจากความสุขยืนอยู่ริมถนนในเมืองเล็กๆ แห่งหนึ่ง บังเอิญมีพวกขี่เมาไซค์เสื้อผ้าสกปรกมอมแมมหลายคนแบกโลงชนิตราคาถูกใบหนึ่งผ่านมา เขาเหล่านั้นเดินเซเนื่องจากโลงมีน้ำหนักมาก พลังร้องเพลงที่ใช้ร้องกันอย่างสนุกสนานตามร้านเหล้าสำหรับคนชั้นต่ำ แต่แล้วทันใดนั้นโลงก็เลื่อนตกลงมายังพื้นดิน ฝาโลงเปิด ศพข้างในซึ่งเป็นเพื่อนของผู้แบกเหล่านั้นกระเด็นออกมา

ตรงนั้นเองเด็กหนุ่มผมหยิก แอนโทนี คูเปอร์ พบเป้าหมายอย่างหนึ่ง นั่นคือ เขาจะอุทิศสติกำลังและความมั่งคั่ง เพื่อเชยิบสภาพความเป็นอยู่ของคนยากจนให้ดีขึ้น

เขาใช้เวลา 17 ปี ต่อสู้ในรัฐสภาในการผ่านร่างกฎหมายให้ความอุปถัมภ์แก่ผู้ป่วยโรคจิต เขาทำงาน 20 ปี ในการทำลายแบบแผนการขายลูกคนจนให้แก่เจ้าของโรงไม้และโรงทอผ้า

เขาเป็นประธานคนแรกของสมาคม ไว.เอ็ม.ซี.เอ. และครองตำแหน่งอยู่ถึง 21 ปี ที่กล่าวมานี้เป็นเพียงส่วนน้อยแห่งความสำเร็จของแอนโทนี คูเปอร์ ผู้ซึ่งต่อมาภายหลังได้มีบรรดาศักดิ์เป็น เออร์ล ออฟ ซาฟต์สเบอรี คนที่ 7 ซึ่งได้เป้าหมายมาจากการแบกโลงศพของพวกเขา

คนจนขึ้นมา เมื่อสมัยยังเด็กเขาไม่มีความสุข ครั้นเป็นผู้ใหญ่เขามีความสุข
ทุกประการ ทั้งนี้เป็นเพราะเขารู้ดีว่าอะไรบางอย่างที่เขาไม่พึงประสงค์ให้ดำรงอยู่
เด็กชายคาร์เวอร์ พบเป้าหมายของเขาตั้งแต่เยาว์วัยและจากการ
เผชิญชีวิตอย่างยากแค้นแสนเข็ญของตนเอง

เขาไม่รู้ว่าใครเป็นแม่ของเขา จึงเลือกเอาชื่อที่เขาพอใจมาตั้งเป็น
ชื่อของตนเองว่า ยอร์จ วอชิงตัน คาร์เวอร์ เมื่อตอนเป็นเด็กและตุรด์ตุเหร่
อยู่ทางภาคใต้ เขาเคยเห็นฝูงคนทูปตีนิโกรคนหนึ่งถึงกับสมองทะลักและ
เผาร่างที่ปราศจากชีวิตที่จัดรัสธารณะ

เขาไม่เคยมีบ้านเป็นหลักแหล่ง นอกจากตามฉางข้าว ลงท้ายหญิง
รับจ้างซักผ้าคนหนึ่งในเมืองยอปลิน รัฐมิสซูรี ได้ให้เขาอยู่ด้วยเพื่ออาศัย
แรงช่วยเหลือในงานอาชีพของหล่อน เขาศึกษาด้วยตนเองบ้างและเข้า
โรงเรียนบ้าง กระทั่งสอบได้ไฮสกูล แล้วสมัครเข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัย
ไฮแลนด์ และเข้าได้เป็นที่เรียบร้อย แต่ครั้นประธานมหาวิทยาลัยเห็นเขา
เข้าขณะอยู่ในสนามของมหาวิทยาลัย จึงบอกเขาทันทีว่า “ที่นี่ไม่รับคน
นิโกรเข้าเรียน” เป็นอันว่าเขาผิดหวัง

เวลานี้ชื่อของมหาวิทยาลัยไฮแลนด์ไม่มีใครรู้จักเพราะปิดไปนาน
แล้ว ส่วนชื่ออันโด่งดังของ ยอร์จ วอชิงตัน คาร์เวอร์ จะยังคงอยู่ตราบนาน
เท่านาน

สุดท้ายเขาเข้าศึกษาในวิทยาลัยซิมป์สัน โดยอาศัยกระท่อมนอก
เมือง และหารายได้มาใช้ในการเล่าเรียนด้วยการรับจ้างซักผ้าให้

พวกนักศึกษาด้วยกัน นิกรร่างสูงและเสียงแหลมผู้นี้เรียนเก่งจนได้ที่ 1 ในชั้นตลอดมา

ภาพดอกไม้สีน้ำมันฝีมือของเขาได้รับรางวัลยอดเยี่ยมในการประกวดภาพของโลกที่เรียกกันว่า โคลัมเบียน เอ็กซ์โพสิชั่น ความเชี่ยวชาญทางดนตรีของเขาทำให้ได้รับทุนเข้าศึกษาในโรงเรียนศิลปะการดนตรีแห่งบอสตัน แต่เขาเอาดีทางการเรียนด้านเคมีเกษตรกรรมจนได้ปริญญา

“ข้าพเจ้ามีทางเป็นประโยชน์แก่เชื้อชาติเดียวกับข้าพเจ้าในทางเกษตรกรรมมากกว่าอย่างอื่น” เขาพูด “ข้าพเจ้าต้องการช่วยเหลือคนนิกรในภาคใต้สุดด้วยการสอนให้เขารู้จักช่วยตัวเอง”

วิทยาลัยไอโอวา สเตท ทาบทามจ้างเขาให้เป็นอาจารย์ แต่ ดร. คาร์เวอร์ปฏิเสธและไปทำงานกับวิทยาลัยทัสคีกี ซึ่งที่นั่นเขามีโอกาสยื่นเป้าหมายใหม่แก่คนผิวเดียวกับเขา โดยทำให้คนเหล่านั้นเลิกยึดติดกับการเพาะปลูกข้าวแบบดึกดำบรรพ์

เขาทำงานหามรุ่งหามค่ำในห้องทดลองเก่าใกล้จะพัง ได้ค้นพบวิธีทำพลาสติกจากถั่วเหลือง ทำยางรับเบอร์จากถั่วลิสง ทำแป้งสาลิจากมันฝรั่งชนิดหวาน ธอมมัส อัลวา เอดิซัน เชิญเขาให้ไปทำงานด้วยโดยให้เงินเดือนสูงมาก บริษัทยางแห่งหนึ่งและบริษัทยาอีกแห่งหนึ่งเสนอให้ค่าจ้างแก่เขาโดยจ่ายเป็นเช็คที่เซ็นชื่อเรียบบร้อยและให้เขารอกจำนวนเงินตามความพอใจ แต่เขายึดมั่นในเป้าหมายโดยไม่สนใจกับเงินมากมาย และ

อยู่ที่วิทยาลัยทศคีรีต่อไป ทั้งๆ ที่ได้รับค่าจ้างเพียงเดือนละ 125 เหรียญ
ยอร์จ วอชิงตัน คาร์เวอร์ มีทางเป็นเศรษฐีแต่เขาทิ้งโอกาสนั้น โดย
ไม่ยอมหันเหไปจากเป้าหมายของเขา เขาประสบความสำเร็จหลายประการ
สร้างตนเองให้นามกระฉ่อนในฐานะ “พ่อมดแห่งการประกอบเคมีผลิตผล
ในไร่นา” บุคคลผู้ซึ่งมีพ่อแม่เป็นทาสผู้นี้ได้รับเกียรติซึ่งชาวอเมริกันเพียง
2 – 3 คนเท่านั้นที่ได้รับ โดยถูกคัดเลือกเข้ามาเป็นสมาชิกแห่งสมาคม
รอยัลโซไซเอตี (สมาคมวิทยาศาสตร์ใหญ่ที่สุดในอังกฤษ)

เขาให้แรงบันดาลใจแก่คนผิวดำเกี่ยวกับเขาเพื่อทำสิ่งใหม่ๆ โดยสอน
ให้คนเหล่านั้นเลิกยึดติดกับสิ่งเก่าๆ เขารู้ดีว่า **หนทางแน่นอนที่สุด
ในการเป็นคนไม่ก้าวหน้าก็คือ การยึดติดในความเป็นอยู่ของตัวเอง**

